

Herdabrev för fastetiden 2007 ”det är saligare att ge än att få” (Apg 20:35)

I Apostlagärningarna citeras ett ord av Jesus som inte finns i evangelierna: ”Det är saligare att ge än att få” (Apg 20:35). Har vi lyssnat på det som Jesus säger i evangeliet, känner vi genast igen hans röst. Vi skulle rentav kunna säga att detta ord är en sammanfattning av hela hans budskap, ett dagligt rättesnöre för hur vi skall leva, ja, ett bud utifrån vilket vårt liv en gång skall bedömas. Givmildhet är en gudomlig egenskap. Gud slösar med sin kärlek. ”Han strör ut, han ger åt de fattiga” (2 Kor 9:9). Hela skapelsen är ett gudomligt slöseri. Gud bara ger och ger. Utan att vänta sig något tack eller något resultat överöser han oss med sin godhet. Hans sol går upp över onda och goda. Det är hans stora glädje att få ge, att få ge sig själv, att få utge sin Son för vår skull.

Inkarnationens mysterium är ett uttryck för Guds slöseri med sig själv. ”Han som var rik blev fattig för er skull” (2 Kor 8:9). Under sitt liv på jorden översatte Jesus denna inre gudomliga givmildhet till yttre tecken och ord, han som kom för att ”frambära ett glädjebud åt det fattiga” (Luk 4:18). Korsets självtgivning är det yttersta beviset på Guds slösaktighet med sig själv. Ingen kan mäta sig med denna Guds generositet, men har vi något hjärta i kroppen vill vi i alla fall försöka att återgälda en aldrig så liten bråkdel av Guds kärlek. Det är det som ger vårt liv mål och innehåll, lyskraft och skönhet. Om vi inte hade något av denna längtan efter att efterlikna Guds givmildhet, vore vi inte värdiga livets gåva och än mindre att kallas kristna. Det är aldrig för sent för den mest girige och självupptagne att få lära känna den sällsamma glädje som det är att få efterlikna Guds slösande godhet. Fastetiden är en årlig inbjudan att bli delaktig av Guds givmildhet, som inte minst vi i den giriga delen av världen får. Gud vill till varje pris visa oss vilken glädje det är att få ge. Det är en oskattbar nåd, som vi så ofta försummar att ta till oss. Därför ser vi också så dystra ut i vår gnälliga del av världen, medan barnen i Bogotás eller Bombays slum ofta strålar av glädje.

I dagens evangelium, som är en del av den s.k. slättpredikan hos Lukas, hör vi gång på gång Jesu mening: ”Ge åt alla som ber dig, och tar någon det som är ditt, så kräv det inte tillbaka... Ge så skall ni få.” Ge, bara ge. Bry er inte om ifall någon är värdig er gåva, ge, bara ge. Gud ger sig själv till onda och goda, fromma och syndare. ”Ge de fattiga det som finns på era fat, så blir allt rent för er (Luk 11:41). Evangelisten Lukas, de fattigas och Jungfru Marias evangelist eller ”Guds ömhets evangelist” som Dante säger, älskar att peka på Jesu förkärlek för de fattiga och fattigdomen. ”Sälj vad ni äger och ge åt de fattiga” (12:13). Det stora tecknet på att en människa verkligen, och inte bara i ord och tankar, har omvänt sig till Jesus är just denna vilja att ge ut det han har till de fattiga. Vi behöver bara tänka på Sackaios, som ger hälften av allt han äger till de fattiga och änkan i templet, som ”gav i sin fattigdom allt vad hon hade att leva på” (Luk 21:4). Vill man komma Gud nära och efterfölja Jesus kan man inte trola bort hans mening att visa denna givmildhet och älska fattigdomen.

I ett materialistiskt och konsumistiskt livsklimat som vårt är ofta denna tonvikt på att efterfölja den fattige Jesus en stötesten. I alla tider och miljöer har man i och för sig försökt tona ner det som Jesus säger och göra evangeliet tandlöst, oförargligt. Ändå inser varje kristen som vill bli Jesus lik att rikedom är ett hinder, som gör det svårare, ja, ofta omöjligt att ge Jesus hela sitt hjärta. ”Ve er som är rika, ni har fått ut er glädje” säger Jesus i denna slättpredikan (Luk 6:24). Men detta ve-rop kan förvandlas till en saligprisning, när människan

lyssnar till Jesus och vänder om: ”Saliga ni som är fattiga, er tillhör Guds rike (6:20). Fastetiden är för oss alla en årlig påminnelse och övning i att dela med oss av det vi är och har. Vi får varje år på nytt en möjlighet till bot och fasta. Varje dag är egentligen en ny början. Det finns många möjligheter att efterlikna Guds givmildhet, bara vi öppnar ögon och hjärta och längtar efter att ge.

Guds givmildhet är inte bara avsedd att efterliknas av den enskilda människan, den är också en hörnsten i hela den kristna socialläran. Den måste bli återspeglad på alla nivåer: i förhållandet mellan rika och fattiga länder, mellan olika samhällsklasser och grupper, ja, överallt måste den få sitt eko. Som kristna får vi använda all vår uppfinningsrikedom för att hitta nya former för att gestalta denna fattigdom i Anden. Många kristna har återupptäckt den bibliska tanken att ge tionde av allt de har. Faktiskt borde det vara möjligt för en stor del av befolkningen i vårt land att avstå från tio procent av allt som de äger till förmån för dem som inte har någonting. Fastetiden skulle säkert bära mer frukt i mångas hjärtan om de i alla fall då gav tionde. Och sedan kanske de fortsätter av bara farten, och då är ju ingen skada skedd! ”Kärleken till pengar är roten till allt ont; genom den har många förts bort från tron och vållat sig själva mycket lidande”, säger Paulus (1 Tim 6:10). Hur många har inte lämnat Kyrkan för att slippa betala kyrkoavgift? Hur många har inte lagt ner all energi på att bygga upp en god ekonomi, men försummat att bygga upp ett fungerande trosliv? Hur många har inte brytt sig mer om att samla pengar än att fostra sina barn i tron – och sitter nu bortglömda i sina fina villor? ”Tomhänta kom vi till världen och tomhänta skall vi gå ut ur den” (1 Tim 6:7). Alla vet vi att det är så, men salig den som verkligen lever av denna sanning och söker efterlikna den Gud, som blev människa och avstod från sin gudomliga härlighet för vår frälsnings skull.

Hur kan man då bli mer motiverad att verkligen försöka efterfölja den fattige och ödmjuka Jesus? Det bästa är att delta i eukaristin så ofta som möjligt. Enligt Kyrkans bud är vi varje söndag förpliktade att gå i mässan, men det är bara det minimala. För dem som har möjligheten är den dagliga mässan ett gyllene tillfälle att komma Jesu nära och förvandlas av hans nåd. Jag vet att det kan vara svårt för många i vårt stift att få njuta av det privilegium som den dagliga mässan är, men för en hel del är det faktiskt möjligt. Missa inte då denna möjlighet att bli berikade av Guds godhet och givmildhet. Förhärda inte era hjärtan utan öppna hjärtats dörr på vid gavel för den som vill ge er sin egen kärlek, sitt eget liv och sin eviga härlighet. Ingenting vill han reservera för sig själv. Det är bara att ta emot och låta sig överösas av Guds givmildhet.

+Anders Arborelius ocd